

ONA-ON in one

V naši občini je med mnogimi trgovinami s tekstilom tudi prodajalna delovne organizacije Jugotekstil ONA-ON v Stritarjevi ulici. Prodajalna je stisnjena v bližini knjižarne in nas nanjo opozorijo predvsem izložbe, še posebej pa poročne obleke, ki so posebno opozorilo, da smo v bližini Magistrata.

Vsega je zaposlenih 14 delavk, ki delajo v dveh izmenah, včasih pa tudi posebej nadoknadijo manjkajoče ure do polnega delovnega časa. Osebe je porazdeljeno po prit-

la tu že tri leta. V tem času je tudi že pristudirala precej h kraju poslovske šole, saj ji manjka le še šest izpitov. Majda je povedala, da lahko nudi kupcem širok asortiman izdelkov tekstilne industrije, saj so prostori precej večji kot bi lahko sklepal od zunaj. Večina pa tudi prvega nadstropja na prvi pogled sploh ne zazna. Stranke lahko dobijo tudi lahko in težko konfekcijo, specialnost pa so poročne obleke, za oba udeleženca teh svečanosti.

Ob tem sem zvedel, da kupci poročnih oblek niso tako presneto veseli kot na fotografijah z gostije, saj jih večina obleta celo mesto, da najdejo vse ustrezne potreščine in so že pošteno utrujeni. Lani so fantje največ kupovali zelene, letos pa tudi modre, rjave svetle obleke, dekleta pa pastelne barve. Nekateri pari pa se seveda še vedno odločajo za klasično – ona bela, on pa črn. Morda je tudi ta specializacija kriva, da so vse prodajalne razen treh – že poročne.

Majda se je ustavila ob težavah, ki preprečujejo boljšo ponudbo in s tem večji delovni uspeh. Med njimi je tako nerednost dobaviteljev, ki so marca še pošiljali blago za zimo, »suho« obdobje, kadrovski problemi in drugo. Posebna odgovornost pa leži na poslovodji, ki mora ob zaključevanju nakupa s tovarnami zadeti želje kupcev, saj drugače osta-

ličju in prvem nadstropju. Strokovno pa bi jih lahko ločili na dve šivilji, ki popravljata kupljene artikle na željo kupcev, dve oddelkovodji, poslovodjo in prodajalke. Pri vsem tem osebu pa se tudi zgodi, da je ob konicah – včasih je to dopoldne ob enajsti uri, skoraj vedno pa popoldne od četrte do šeste – prodajalcev premalo, tako kot jih je ob drugih urah – zgodaj jutraj na primer – preveč.

O tem in drugih posebnostih sem se pogovarjal z oddelkovodjo Majdo Kastelic, ki de-

nejo z napol polnimi skladišči. To se pa sedaj še posebej pozna, saj v delovni organizaciji že nekaj časa odloča o višini osebnega dohodka tudi delovni uspeh prodajalca, ki tako lahko poveča osnovno vrednost za 10 do 20 odstotkov ali pa dobi še debelejšo kuverto. Prodajalna v Stritarjevi ulici že daljše obdobje ni dosegla pričakovanih rezultatov, letošnje trimesečje pa bo po podatkih res uspešno končala, presegla lanskoletni promet in se močno približala letošnjemu planu.

Pogovoru se je pridružila Deja Cekič, ki dela kot blagajničarka, v organizaciji pa je član sveta samoupravne delavske kontrole. Obe sta soglašali, da so osebni dohodki, v primerjavi s porastom življenjskih stroškov nizki, in da tudi v njihovi veji (trgovina s tekstilom na drobno) niso med največjimi. Tu pa bo pripomogel pravilnik o delitvi sredstev za osebne dohodke, skupaj s katalogom del in nalog ter vrednotenjem del in nalog. Ravno o katalogu in spremljajočih aktih so imele delavke pred kratkim zbor, kjer so bile pripombe predvsem na razpore v osnovah osebnih dohodkov, ki se jim niso zdeli povsod pravilni. Vsi so pa zainteresirani, da bi resnično delili sredstva za osebne dohodke po delu in rezultatih dela.

Nismo prezrli tudi pomembne vloge samoupravnih organov v tem postopku. O sklepih delavskega sveta in drugih organov delegati redno obveščajo vse delavce, kar je v teh manjših enotah tudi lažje storiti. Z informiranjem torej ni težav in delegati res odidejo na sejo z mnenjem cele enote, ki ga lahko upravičeno zastopajo.

Pogovor se je približeval koncu in sem zato še povprašal, kaj najbolj »gre« zadnje tedne. Zagotovili so mi, da kupci najbolj povprašujejo po krilih – modnih, širokih, peščenih barv, safari bluzah ter žametnih in platnenih kavbojkah. Vse te artikle ima trgovina v zadostnih količinah in številkah, da zadosti skoraj vsem povpraševalcem in tako dosega promet, ki zagotavlja uspešno trimesečje in s tem zadovoljno osebe.

B. S.

Plešejo mladi in starejši

Plesna sekcija pri kulturno umetniškem društvu »Tine Rožanc« v Ljubljani je zelo delavna. Od jeseni do sedaj so organizirali že 20 plesnih tečajev, ki jih je obiskovalo več kot 1500 tečajnikov. Ob tem velja povedati, da so bili zelo dobro obiskani tudi tečaji za starejše. Računajo, da bo do konca sezone obiskalo tečaje njihove sekcije preko 3 tisoč tečajnikov.

Poleg začetnih tečajev prirejajo tudi nadaljevalne in izpopolnjevalne tečaje. Ustanavljajo pa tudi rekreacijske skupine, v katerih bodo lahko sodelovali vsi, ki radi plešejo in si želijo svoje plesno znanje pod strokovnim vodstvom še izpopolniti. Ta oblika plesnega izpopolnjevanja in rekreacije pa bi bila v prvi

vrsti namenjena starejšim, ki so že večkrat izrazili željo po taki obliki rekreacije.

Številne plesne tečaje prirejajo tudi po ljubljanskih osnovnih in srednjih šolah. Prav iz teh tečajev pa si v veliki večini pridobivajo tudi plesne pare, ki se potem odločajo za učenje športnih plesov. Med športnimi plesalci imajo kar tri skupine, v katerih pleše več kot 40 športno plesnih parov. Seveda je pri tej zvrsti plesa osip izredno velik, saj so treningi izredno naporni in zato ni čudno, da ob koncu prve sezone treniranja ostanejo le najvztrajnejši ali kakor jim rečejo, plesni pari, ki so se s plesom že »zastupili«.

Seveda pa imajo člani plesne sekcije »Tine Rožanc« še veliko načrtov. Radi bi ustanovili tudi pionirsko športno plesno skupino, vendar jo zaradi prostorskih težav še ne morejo. Vse plesne tečaje, kakor tudi treninge športno plesnih parov imajo v stekleni dvorani ŽG. Tako je dvorana vsak dan zasedena v popoldanskem in večernem času.

M. B.

ZAPOSLOVANJE

Nove prebivalce sprejeti kot ljudi

Komite mestne konference ŽKS Ljubljana in predsedstvo mestnega sveta ZK Ljubljana, sta na skupni seji obravnavala družbenopolitični položaj delavcev iz drugih območij Slovenije in iz drugih republik in avtonomnih pokrajin, zaposlenih v Ljubljani.

Iz gradiva ter sprejetih stališč in sklepov na seji posredujemo najpomembnejše ugotovitve.

LJUBLJANI PRIMANJKUJE DELAVCEV

Hiter družbenoekonomski razvoj Ljubljane nudi velike možnosti zaposlovanja, saj potreba po kadrih združeno delo v mestu ne more pokriti iz naravnega prirastka. Tudi priseliteni prirastek iz območja Slovenije ne zadostuje, zato je dotok delavcev iz drugih predelov Jugoslavije našemu gospodarstvu potreben.

Povprečna stopnja zaposlovanja v zadnjih petih letih je

dosegala 4,5%, v letu 1971 je presegala celo 5% (5,4%). Srednjeročni plan družbenoekonomskega razvoja Ljubljane naglašja zavezitev visoke stopnje zaposlovanja, ki ne bi presegala 2% letno do 1980. leta. V prvih dveh letih pa smo planirano stopnjo izrazito prekoračili (1977. leta je bila stopnja zaposlovanja 3,7%).

Za vrsto gospodarskih panog ljubljanske industrije je značilna prenizka stopnja avtomatizacije in prepočasna modernizacija proizvodnih

sredstev. To pa narekuje uvažanje večjega števila predvsem polkvalificiranih in nekvalificiranih delavcev.

Tako se v Ljubljano že vrsto let naseljujejo delavci iz gospodarsko manj razvitih območij Slovenije in Jugoslavije. Letno se zaposli v gospodarstvu okoli 6000 delavcev, od tega okoli polovica iz drugih republik in pokrajin.

Tako intenzivno doseljevanje poraja pri delavcih vrsto problemov, ki zadevajo vprašanja njihovih najosnovnejših življenjskih, zlasti stanovanjskih pogojev, delovnih razmer, medsebojnih odnosov in pravičnega akceptiranja v okviru delovnih organizacij, možnosti kulturnega, športnega in drugega rekreativnega življenja, predvsem pa uspešnosti in intenzitete vključevanja v naše celotno družbeno življenje.

Vključevanje v novo sredino

Prebivalci, ki jih zakonitosti migracijskih procesov pripeljejo iz gospodarsko manj razvitih področij s slabšimi zaposlitvenimi možnostmi v mestna industrijska središča, se srečujejo z vrsto težav, ki so lastne imigrantom. Dolgotrajno in mučno je urejanje zlasti stanovanjskih razmer; vključevanje priseljencev v novo družbeno okolje, ki jih gleda tudi z nezaupanjem in ni povsem odprto do njih, često spremlja osamljenost, razočaranost, prizadetost. Boleče je opuščanje starih tradicionalnih vzorcev življenja norm in vrednot, ki so delavcu v njegovem domačem okolju izpopolnjevale življenje, mu prinašale zadovoljstvo, notranjo trdnost in zaupanje vase. Prilagajanje novim razmeram in ljudem z drugačnimi navadami in miselnostjo terja veliko napora, skrbi in negotovosti, kar pa se odraža v ravnanju in celotni osebnosti tega priseljenca, ki se neredko prvič sreča s procesom organizirane zaposlitve, ki poteka pri stroju, pri teko-

čem traku ali kako drugače, terja nenehno osem ali še več urno koncentrirano delo ob podreditvi delovni disciplini. Če je prejšnja zaposlitev delavca temeljila na drugačni organizaciji dela (npr. v okviru kmečkega gospodarstva), je lahko razkorak med eno in drugo obliko dela velik in je lahko osnova za nezadovoljstvo in neskladnosti njegove celotne osebnosti.

Reševanje teh, in vrste drugih vprašanj pa bo odvisno predvsem od družbe, ki sprejema priseljenca, od njene pripravljenosti, da humano, samoupravno in socialistično obravnava ta vprašanja. Hitreje in intenzivneje se vključujejo imigranti v novo okolje, manj je težav in neskladnosti, ki pogojujejo tako njega samega, kot tudi družbo. Imigranti iz različnih kulturno-zgodovinskih jezikovnih in nacionalnih območij pa potrebujejo še posebno pozornost, saj iztrganost iz njihove nacionalne sredine sproža, poleg vseh običajnih, še nekatere specifične probleme.

B. Č.

(Se nadaljuje)